

Uredništvo
in upravnništvo:

Kolodvorske
ulice št. 15.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:

Šeststopenjska peti-
vzeta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju dajo an-
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnishvu:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 6 gld.,
za četrt leta 2 gld.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 58.

V Ljubljani v četrtek, 12. marcija 1885.

Tečaj II.

Nemška opozicija in dr. Knotz.

„Slava, trikrat slava dr. Knotzu!“ — takó bi bili v nedeljo lahko zaorili avstrijski Slovani ter ž njimi vred vsi prijatelji sedanje vladne politike in avtonomističnih načel, prečitajoč tirade novopečenega bodenbachskega poslanca, glasovitega dr. Knotza. Bodimo odkriti: mnogo, premnogo so nam uže koristile napake naših protivnikov. Lastna njih zaslepljenost, mnogo več nego odporna sila slovanskih plemen, izvila je državno krmilo iz rok nemško-liberalne stranke, omogočila je obstanek Taaffejevemu ministerstvu. Tudi kasneje, po nevehčnih skušnjah zadnjega šestletja se opozicija ni spametovala. Zaljubljeni v svojo nezmotnost, uverjeni, da so le oni poklicani, usodo določevati starodavnemu avstrijskemu cesarstvu, terali so svojo neplodno, zanikajočo politiko, srd in sovraštvo so netili med prebivalstvom, razpor sejali, kljubovali najvitalnejšim državnim interesom. Vender tako očito niso kazali prave barve. S plaščem državnih koristij zakrivali so dokaj spretno svojo nagoto, neomejeno vladnoželjnost svojo in preširno nestrpnost ozaljšali so čestokrat z lojalnimi frazami ter nameravali, na ta način zopet prikupiti se odločilnim krogom. Odsihmal jim to ne bode več mogoče. Knotzijada, s kojo nas je obradostil najnovejši *general en chef* opozicijske vojske minulo soboto, je z električnim žarom razsvetlila brezdnó, proti kateremu drvi vsa stranka njegova, in iz srca mu moramo hvaležni biti za njegove pomenljive izjave.

Uže v petek iznenadil je Knotz državno zbornico z neko čudno zgovornostjo katere dosedaj hvala Bogu nismo bili vajeni v avstrijskem parlamentu. Pametnejši pajdaši njegovi majali so sicer uže takrat z glavami, češ, to je premočno vino, s kojim nas pita, in baje nas bode glava bolela po slabi tovarišiji. Ali burno odobravanje, katero je Knotz z

„deviškim govorom“ žel pri nekaterih poslancih in pri golobradih „burših“ na galeriji, napolnilo ga je s tolikim samosvestjem, da je takoj v soboto zopet vzdignil se raz sedež ter (kakor besen) nadaljeval svoje strastne napade na ministerstvo in vladne organe, v prvi vrsti pa na českega namestnika, barona Krausa. Zaletaval se je v preteklost tega odličnjaka. Kot največjo zaslugo njegovo je ironično poudarjal, da je baron Kraus sodeloval pri vojnem sodišči na Italijanskem po nesrečni ustaji l. 1849, in pretirajoč, kakor slab igralec na selskem odru, spodtikal je velezaslužnemu, izkušanemu državniku, kateremu se je še pred kratkim od Najvišje strani izjavila Najvišja zadovoljnost z njegovim nepristranskim poslovanjem na Českem, da namerava na isti način kakor nad upornimi Italijani znositi se tudi nad českimi Nemci. In glej, te čisto priproste psovke, graje vredne tem bolj, ker govornik niti jednega tehtnega dokaza navedel ni v podporo svojim trditvam, kaznjive uže zaradi tega, ker se je v baronu Krausu ob enem žalil ves česti vredni vojaški stan avstrijski, in ker se je indirektno upornost priporočala vsem uradnikom na Českem, vsa ta neprebavljiva zmes osebnih injurij in splošnega rovanja ugačala je v toliki meri večini levičarskih „državnikov“, da so navdušeno ploskali in iskreno čestitali Schönererjevemu tekmeču. Pač ne zavidamo kratkovidne gospóde za to pustno veselico, a mnogo več razloga imamo mi, veseliti se govorniških lavorik severočeskega Cicerona ter priznavanja polni vsklikniti: Slava, trikratna slava dr. Knotzu!

Uverjeni smo namreč, da morajo parlamentarne brezmernosti dr. Knotza le neizmerno škodovati lastni stranki, izdatno koristiti sovraženim avtonomistom. Z druge strani pa se nam uriva vprašanje, kako je bilo sploh možno, da se je levica, stranka tedaj, bogata govorniških sil in plodunosnih talentov, na-

posled vender le uklonila političnemu terorizmu Knotzove garde? Odgovor ni težak. Levičarski kolovodje grešili so osebno s tem, da so se v strankarskem boji proti Taaffejevemu kabinetu posluževali vsakega sredstva. Z nekim dopadajenjem gledali so razmere zlasti v severni Česki, kjer se je v obrtih mestih, v Reichenbergu in Leitmeritzu, Gablonzu in Tetschenu, Warnsdorfu in Rumburgu, ustanovila ona skrajno-nemška stranka, katera je svoj pronunciamiento te dni po dr. Knotzu poslala med svet. Niso se protivili tem čudnim svetniškom, saj so bili za rabo v boji proti Taaffejevi sistemi, če ne drugače, vsaj za strašilo so bili nekaterim rahločutnim dušicam. Po tej poti vzrastla je Pickert-Knotzova stranka, nek vročinski paroksizem se je razširjal po teh pokrajinah, in dandanes je uže toliko bolnikov popadenih od te novodobne kuge, da ni več varno za nemško-liberalnega poslanca, ustavljati se brezobzirnim razkolnikom, ako mu je še mari za njegovo poslančevó dostojanstvo.

Potem pa še drug razlog, kateremu se ne dá odrekati pomenljive posledice. Nemški liberalci so v svoji opoziciji *à tout prix* dospeli do one meje, kjer so za svoje vodilo proglasili jedino nemško narodno idejo. Zlasti med akademično mladino so razširjeni taki nazori, novinarstvo dela za nje propagando, hoté ali nehoté bližajo se tudi nekateri zmernejši levičarski poslanci temu stališču. Živo priznavamo kulturni pomen narodnega vprašanja, odločno pak tajimo, da bi bilo možno, Avstrijo vladati na tej podlagi. Država ima dandanes po svojem vzvišenem poklicu uže preobširno področje, preveč je v njej spojenih gospodarskih in socialnih, gmotnih in duševnih interesov, da bi v vsakem slučaju za njo moglo merodajno biti narodno stališče. In recimo, da bi se to dalo doseči in uresničiti v državah z jednotnim prebivalstvom — v našem poli-

Listek.

Črnogorska nevesta.

(Izvirna novela. Spisal J. Bedének.)

(Dalje.)

Polagoma se hudobni narodjaj z zvezanimi rokami sklone in k višku spravi; pogled pa je imel prav po tatinsko v tla obrnen.

„Kaj nameravaš z njim, Janko Jugovič?“ ga vprašam.

„Ostri pravici kneza Nikole ga bodem izročil. Prav za prav moral bi te tukaj na mestu zabiti, pes prokleti, ali nočem si rok s tvojo pregrešno krvijo oskruniti. — Z Bogom, mili moj Miroslave, zdrav, zdrav, na mo-goče svidanje!“

Prijazno mi je podal roko in jaz ravno tako njegovim sestri in oj, prijatelj! tedaj mi je ostala njena podoba v srcu na večno!

„Zdravstvuj, zali tujec!“ šepetala mi je z milim glasom ter mi polagoma roko odtegnila. Stal sem pred njo kakor čok, nezmožen najmanjše besedice ziniti, le gledal, da gledal sem lepo hčerko Črne Gore.

„Beži, hudobnež!“ zagromi Jankov mo-gočni glas na tolovaja in dolgo sem zrl v

kraj, kamor so vsi trije kmalu med leščevjem izginili.

Na višku tamkaj se mi še enkrat prikažejo in nežna devojka pahljala mi je poslednji „Na zdar“ s svojim belim robcem.

Vničen in skoro po polnem zaljubljen vsled prestanih dogodkov zavijem jo zopet po kačje se zvijajočih serpentinah proti Kotoru, kamor sem po poldrugo uro trajajočem pohajkovanji z njeno podobo v srcu dospel.

Kedaj jo bodem zopet videl, to krasno, rajsko prikazen? šumelo mi je celi večer po glavi.

„In je nisi nikdar več videl?“ vpraša posluhajoč Italijan, kateri je čisto na čolnič pozabil, ko se je ta ravnokar svetilniku približal ter hotel venkaj smukniti na globoko morje, kjer so imeli burni valovi svoj divji ples po taktu širokovem.

„Čolnič obrniva, sicer ga nama široko na svetilnikov jez zažene in razbije. Če je nisem več videl, si vprašal, da, prijatelj, videl sem jo, videl, in sicer še tisti večer.“

„Kaj? Še tisti večer? Rekel si vender, da je bila Črnogorka *in corpo di baccho*, kako bi bilo li to mogoče v Kotoru?“

„Da, da, v Kotoru. Šel sem v gostilnico Jova Krstiča, kjer sem našel uže zbrane vse

druge tovariše in nisem dolgo tamkaj globoko zamišljen v preteklost sedel, ko reven svitloslikar k naši mizi pristopi, ponujajoč nam svoje izdelke.

Ni se mi nič kaj ljubilo, in tako tjà v en dan gledal sem različne podobe krajev in divjih natornih prizorov, kakeršnih se v Boki povsod v preobilni meri nahaja, ktere je moj sosed prebiral.

„Ta le je pa v resnici ideal ženske lepote,“ oglašil se nekdo mojih tovarišev in gleda sliko, ki mu jo je fotograf podal. Ne da bi ravno hotel, več, tako iz navade, kakor se pri enakih priložnostih godi, ozrl sem se tjà, in oj, prijatelj, kri mi je šinila v glavo, tako me je ta pogled prevzel. Dosti je bilo, videl sem jo, in jo spoznal, njo, katera se mi je pred malo urami tako globoko v srce vsadila.

Ko je podoba okolo mize do mene svojo pot končala, kupim jo od slikarja s svitlobo za majhen denar ter jo spravim v listnico; nihče v celi družbi ni niti slutil, zakaj sem vzel podobo, in do danes nihče ne vé!

„Žive pač nisi več videl, ali vender?“ vprašal je radovedno Paolo. „Pripoveduj, govori dalje!“ silil je ognjekrvni Italijan.

„Da, prijatelj, videl sem jo, videl vsak te-den dvakrat. Kakor veš in si bodeš lahko

glotnem cesarstvu z mnogovrstnimi njegovimi plemeni je to nemožno, je to nezmisljivo. Zaradi tega mora v naši državi vsak zastopnik, naj si bode še tako iskren domoljub v ožjem pomenu besede, vedno paziti na to, da podredi svojo narodnost višjemu interesu, koderkoli to zahteva najvišji zakon, *salus rei publicae*, državni blagor. Avstrija, v kateri bi se vladati hotelo po receptu Knotzovega germanstva, je nemožna, ravno tako kakor ona, v kateri bi gospodovala „Slovanova“ načela. Protivje z vseh strani bilo bi tako velikanstvo, da bi se takoj morala spoznati neuspešnost, absurdnost tega prizadevanja. Stvar je jasna, in premnogo je prebrisanih glav v levičarskem taboru, da je ne bi bili uvideli. Nemška narodna ideja nikdar ne bode zmagovalno prodrila v našem cesarstvu ter odkazala pota njegovi upravi — o tem se Herbst in Chlumecky baš tako malo varata, kakor Plener in Kopp. Ali strankarska strast jih zapeljuje, in kolikor ta nanje ne vpliva, sili jih strah pred onim popularnim gibanjem, kateremu so oni sami kumovali.

Sedaj se bode hrup, s katerim je dunajska galerija spremljala Knotzov govor, bržkone razširjal daleč okolo. Kovale se bodo adrese, pisali navdušeni slavospevi v obšurnih lokalnih lističih, in v velikih dunajskih glasilih gibal se bode ves aparat, kateri je protivnikom na razpolaganje. V kolikor so nam znane razmere med avstrijskimi Nemci, bode gospod dr. Knotz precéj somišljenikov dobil v prihodnji zbornici. Toda po očitnem vspehu zadnjega njegovega govora rečemo naravnost: Tembolj za nas, le da mi ohranimo svojo mirno kri ter nikedar ne posnemamo protivnika v tem, da po njegovem vzgledu dozdevne narodne koristi višje stavimo nego državni interes.

Iz državnega zbora.

Dunaj 10. marcija.

Nadaljevala se je specialna debata o državnem proračunu, in sicer poglavje: Bogočastje.

Poslanec Menger se je pritoževal, da se v nekem vladikovini olomuški pripadajočem po polnem nemškem delu Slezijske oddajejo duhovenska mesta duhovnikom, kateri niso Nemci in to da odvrta dijake od bogoslovja. Na dalj omenja govornik, če bi morda ne bilo možno, da bi se v Dalmaciji zmanjšalo število škofovskih mest.

Poslanec Kowalski stavi do ministra za uk in bogočastje prošnjo, naj bi se nekoliko izboljšal položaj grško-katoliških duhovnikov, kajti zakon o kongruu še ne stopi kmalu v moč.

mislil, od tega dné ni mi bilo več v Kotoru ostati. Niti v gostilni niti v kavarni mi ni bilo miru in pokoja najti. Potikal sem se samotno po samotnih potih in stezah, ki se jih nad kotorsko Boko tolikanj nahaja. Bal sem se skoro ljudi. Najljubše mi je bilo, kadar me ni nihče motil, da sem zamogel svobodno misliti na — njo.

Tretji dan prišel sem zopet po dolgem stikanji okrog tja k studencu, zakaj in kedar, sam ne vem. Na enkrat bil sem tam, in vsedel sem se na zelen parobek njegov in mislil, mislil mnogo in globoko.

Nisem bil, menim dolgo tamkaj, ko za mano v grmovji zašumi in ko se ozrem, vidim njeno angeljsko podobo za mano stati.

Ni se ganila in rudečica jo je polila po celem obrazu in niti jedne besedice ni spregovorila.

Jaz skočim k višku, jo primem za roko, in jo položim na svoje vtripajoče srce, katerega vdarec je morala gotovo dobro čutiti. „Bodi mi pozdravljena, zala roža črnogorska, ti angelj nebeški, ti kraljica mojega srca! Častim te od tiste usodepolne ure, kakor Boga v nebesih njegovi izvoljeni častiti zamorejo. Oj predraga, nobena ura ni pretekla, v kateri bi se ne bil najbolj hrepenečimi željami tebe spo-

Poslanec Pflügl govori o razmerah verskih zakladov ter naglašja, da so samo oni za Gorenjo in Dolenjo Avstrijsko, Česko in Moravsko aktivni. Vкупni dohodki verskih zakladov znašajo komaj jeden milijon, od kar pripada na vsako osebo katoliškega prebivalstva po 5 do 6 krajcarjev. Katoliško duhovstvo pa je vender tako pohlevno, da navzlic svojemu slabemu položaju nikdar nič ne zahteva. Govornik naglašja, da verski zakladi niso državna lastnina; v pravni državi se mora javno priznati, da nima država do cerkvenega premoženja nobenih pravic.

Na to vzprejme se poglavje „Bogočastje“ nespremenjeno.

Potem sledi posvetovanje o poglavju „Pouk“. Poslanec vitez Krauss toži, da pouk na avstrijskih vseučiliščih propada. On omenja, da mnogo izvrstnih avstrijskih profesorjev zapušča svojo domovino, tuji pa da tudi kmalu odidejo nazaj v svojo domovino. Konečno priporoča tudi govornik, na bi se kaj storilo za knjižnice, nastavi naj se več osebja v njih, napravijo naj se primerni katalogi.

Naučni minister baron Conrad zagotavlja, da bode gledal na to, da se skrbi za knjižnice ter da bode skušal ugoditi tudi drugim željam; on da hoče vedno in povsodi stopati po postavni poti, njemu ni priljubljena jedna narodnost bolj nego druga.

Poslanec Grégr govori o slabih razmerah na praškem českem vseučilišču. Govornik se zavaruje proti predbacivanjem, da so Čehi nenasiťljivi: pri vseh narodih se mora umetnost in véda jednako pospeševati.

Poslanec Lustkandl se poteguje za to, da bi se ne opustil pouk v klasičnih jezicah, istotako naj se ne odpravijo zrelostni izpiti.

Poslanec Greuter govori o vlaški izjavi dunajskih profesorjev o njegovi kritiki gledé tedanjih razmer na dunajskem vseučilišču. Govornik omenja, da je na dunajskem vseučilišču preveč semitskih profesorjev in docentov v primeri z drugimi.

Na to se sklene debata. Naslov „Visoke šole“ se vzprejme. Prihodnja seja jutri.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Včeraj nadaljeval je državni zbor specialno debato o naučnem proračunu. Minister za uk in bogočastje odgovarjal je v daljšem govoru na besede Greuterjeve o dunajskem vseučilišču, kakor smo uže poročali včeraj. Carinska novela izročila se je v prvem čitanju posebnemu odseku, sestoječemu iz 24 članov.

V današnji seji je pa zopet poudarjal naučni minister proti Greuterju, da je njegovo delovanje vedno merilo na to, da verske po-

minal. In ona, prijatelj Paolo, ona se mi je za odgovor ihté vratu oklenila.

Stisnil sem jo na-se, kakor le ljubeča mati svoje dete stisniti more, in poslušal sem tiho šepetanje sladkih besed, ki so ji iz zalih ust tekale, kakor pihlja majevi cefir po v večernem hladu zibajočih se rožicah. „Oh, moj lepi mladenič, moj ljubi Miroslav, nisem te bila vstani pozabiti!“

„Kako ti je ime, lepa deklica?“ jo prijazno povprašam, ko sva se bila poleg studenca na zelen parobek njegov vsedla.

„Milica“, mi bojazljivo odgovori ter me iz cele svoje duše pogleda.

„Milica, tudi jaz sem imel noč in dan s taboj opraviti, in da je resnica, kar ti povem — glej —“ in pokažem ji njeno lastno sliko.

Še bolj je zarudela ter me povprašala:

„Kako je prišla podoba v tvoje roke, Miroslav? Dok sem živa, nisem je še nobenemu moškemu dala!“

„Kupil sem jo tisti večer v Kotoru od potujočega svetlopisarja, ko sem te popoldné tukaj-le krempljev onega grozoviteža oprostil.“

Pri spominu usodepolnega dné strese jo mraz, nekoliko pomisli in pravi: „Da, skoro bode leto dni, kar sem bila v Cetinjah, kjer sem se dala slikati. Ni dolgo tega, ko je bil moj brat zopet tamkaj, toda fotografa ni

trebe ljudstva uživajo izdatno veljavo. Pri namješčevanjih učnih močij na vseučiliščih, srednjih šolah postopalo se je vselej po državnem zakonu. Če se je nahajal sem in tja nekato-lišk profesor na kakem vseučilišču, bilo je to le mimogredé; gledé podeljenja mediciničnih ali prirodnoznanjskih profesorur merodajni sta bili vselej zmóžnost in spretnost.

Minister izjavlja, da neče biti zadetim na najbolj ranljivi strani svojega religioznega prepričanja. Dogodki na dunajskem vseučilišču da so položeni — *ad acta*. Kar se tiče Greuterjevih številnih podatkov, obsejajo večinoma docente, na kojih imenovanja vlada ni vplivala, katera je vselej imela pred očmi, da se ohrani krščansko-verski duh na učilnicah, kojega naučna uprava podpira z vsemi naredbami in se je kot tak tudi ohranil. Ako bi pa vender nastopilo tako vprašanje, kakor pred nedavnem v sosedni državi, postopala bode vlada baš tako odločno, kakor omenjena država, zoper vse tiste, ki javno psujejo uradništvo. Od nekdanj je in bode glavno načelo, da obstoji in se vzdrži skupna državna institucija samo na verski podstavi, tega se bode držal minister tudi v naučni upravi.

Iz Zagreba se poroča, da je imela Starčevićeva stranka v ponedeljek shod, pri katerem se je sklenilo, da pri dopolnilnih volitvah postavi svoje kandidate v Varaždinu, Ivaniču, Križu, Novi Gradiški, Koprivnici in Virovitiču.

V ogerski poslanski zbornici predložil je predvčeranjim ministerski predsednik Tisza postavni načrt o gradnji železnice iz Doboja čez Dolenjo Tuzlo v Simin-Han; trgovinski minister predložil je carinsko novelo. Prvi postavni načrt izročil se je finančnemu, drugi pa gospodarskemu odseku. Postavni načrt o uravnavi górenjega Dunava vzprejel se je v tretjem čitanju z veliko večino.

Tuje dežele.

Francoski finančni minister Tirard predložil je budgetnemu odseku zbornice izkaz o neposrednih davkih in troških tekočega meseca. Iz poročila se razvída, da je v tem mesecu bilo 3 093 500 frankov menj dohodkov nego se je postavilo v proračun. Za oba mímola letošnja meseca bilo je 5 885 000 frankov menj dohodkov, nego se je pričakovalo. Letošnji dohodki so sploh manjši, nego so bili v prošlem letu.

Angleške čete na sudanskem bojišču pomikajo se zdaj po vseh pravilih nazaj. General Brackenbury pomaknil se je srečno nazaj v Meravi, in zdaj bode tudi general Wolseley lahko združil svoje čete ter se podal v letinski taborišče. Glavni tabor Wolseleyev bode v Dongoli. Mudirjeve čete se bodo nastavile v Meraviju.

bilo več. On je moral biti, ki me je tebi izročil.“

Minulo nama je nekaj časa, v katerem sva se v brezkončni, nadzemljski sreči najine ljubezni v tihem gledanju veselila, ko ona zopet začne: „Ah, Miroslav, vsak dan sem te iskala tukaj-le pri tihožuborečem studenci in se veselila videti te in oh, vsakokrat morala sem neutešena domov. Le eno mi je bilo dano, in to so bile čudne sanje, ki so o tihih nočeh mojega duha s taboj združevale. Koj prvi večer, ko sem po dolgem bdenji komaj dobro oči zatisnila, videla sem te boriti se z velikanskim risom, kakeršne sem v Belem Gradu nekdanj opazovala. Klicala sem na pomoč, a zastonj, in kakor bi ti bila sama rada pomagala, nisem ti mogla, kajti udje so mi otrpeli. Dobro je bilo, da sem se zbudila in tako strašne sanje končala.“

Ginjen sem ji stisnil roko.

„Komaj sem zopet solzne oči zatisnila, vgleдам te tukaj krvavega pri studenci ležati in s smrtjo boriti se. Kako bi ti zamogla ono čut popisati, katera se je mojega, zató v prvi ljubezni bijočega srca polastila. Raztrgala sem svoj robec v več malih kosčkov, jih napojila v studencu in položila ti jih na krvavečo rano. Kmalu na to se je okolo in okolo stemnilo, grom in blisk sta se igrala med čr-

Dopisi.

Z Dunaja, 9. marcija. [Izviren dop.] (K budgetni debati.) Razburkani valovi generalne debate o državnem proračunu so se poglobili. Obširni razgovor je več dobrega pokazal, nego se je pričakovalo; pojasnila se ni samo finančna in politična situacija države po polnem, marveč postavila so se tudi načela, katera bodo vodila vsem bodočim vladam na njihovih potih. Če gospod Plenner pregleda danes bojišče, našel bo gotovo, da je bil nekdo na vsej črti tepen, a zdaj bi pri popolni razsvitljavi uvidel, da gotovo ni bila vlada, katera je izgubila bitko.

Levica podala se je v boj, da bi dokazala, da je primanjkljaj v državnem gospodarstvu mnogo večji, nego ga je vlada in budgetni odsek naznanil. Finančni minister Dunajevski jej je dokazal, in sicer na podstavi neovrženih računskih sklepov najvišjega računskega dvora, da v letih 1882 in 1883 ni bilo nikakega primanjkljaja, pač pa prebitka petih in dveh milijonov, tako da so bili redni troški po rednih dohodkih več kot pokriti. On je še dodal, da se zgodi najbrže v l. 1884 isto. Brez dvojbe pa se bode isto zgodilo v l. 1885, saj finančni minister za pokritje vsega primanjkljaja 15 milijonov zahteva samo 8 milijonov kredita.

Levica podala se je v boj, da bi dokazala, da je skupni primanjkljaj sploh večji, nego se je naznanilo, da se je torej finančni položaj poslabšal. Finančni minister je odgovoril, da si upa pokriti ves primanjkljaj, če odnošaji ne postanejo neugodnejši, ne da bi se dotaknil kredita 8 milijonov, katerega si samo za slučaj potrebe zagotovi.

Levica podala se je v boj, da bi dokazala, da je desnica v notranjem razpala ter da Taaffejevemu ministerstvu ne zaupa več. Vse frakcije iz večine tudi nemško-konservativno središče desavouirale so te trditve na nedvojen način. Levica morala si je pri budgetni debati dobiti prepričanje, da zastoj računa na razpor med desnico. Kar se tiče zaupanja večine vladi nasproti, pokazalo se je to pri glasovanju o dispozicijskem zakladu na demonstrativen, dejali bi slovesen način.

Levica podala se je v boj, da bi dokazala, da so načela Taaffejevega kabineta pogubna, nevzdržljiva. Finančni minister kot govornik kabinetov dokazal je v prostih, jasnih in ravno zaradi tega mogočih besedah, da so ta načela jedino možna in nemožna samo ona, katera se stavijo tem nasproti. „Noben narod, nobena stranka ne sme zahtevati za se monopol vladarstva,“ izjavil je vladni govornik in za to resnico more navesti svedoke, o katerih verodostojnosti celó levica ne bode

nimi oblaki in jaz sem bila tako sama in zapuščena, a vender polna notranjega miru na tvoji strani. Tako dobro mi je bilo pri srečanju, da sem ti streči zamogla in k vrhuncu je prikipela sladka čut v trenutku, ko si trudno okó odprl in se tako rajsko milo v me ozrl. Škoda, da sem se zbudila.“

„To so bili zadnji utrinki dogodeb preteklega dné, ki so v tvoji domišljiji take razburjene podobe vstvarili, ljuba moja, mari li ne?“

„Da bi hotel Bog, da bi se nikdar ne izpolnile,“ zdihne Milica.

„Veruješ li, da sanje pomenijo kaj?“ jo vprašam.

„Da, verujem“, mi odgovori in žalostna v mé svoje črno okó vpre, — in ti?“

„Ne!“

„Tem boljše. Srečna in zadovoljna sem, da te le zopet zdravega in cvetočega na svoji strani vidim. Pa — saj mi še nisi povedal, ali me tudi ti ljubiš, Miroslav?“ in prijela me je za roko in tako odkritosrečno in ljubeznivo pogledala, da sem jej v celi duši brati zamogel. „Pravil in govoril si nekaj o roži črnogorski, o nebeškem angelji in da me častis, a razumela te nisem, kajti védi, tukaj niso taki govori v navadi, kakor jih imate po mestih in rajši bi slišala, če bi mi bil rekel, da me imaš rad, da me — ljubiš.“

dvojila. Saj Carneri dejal je v svojem govoru pri letošnji budgetni debati: „Avstrijo postaviti na po polnem narodnostno podlago, se pravi, Avstrijo nemogočo storiti.“

Gospod Plener pa je po svoje dociral: „Vladati se pravi, v veliki poziciji imeti velike dolžnosti in te velike dolžnosti po najboljših močeh izpolnjevati.“ Nu, levica je imela te velike pozicije v svojih rokah. A zgubila jih je. Logično se mora sklepati, da ni mogla spolniti velikih dolžnostij. Levica pokazala je dostikrat jasno dovelj, da ni zmožna izpolnjevati velikih teh dolžnostij.

Levica podala se je v boj, da bi pokazala, da bode lahko kmalu zapela Taaffejevemu kabinetu smrtno pesen, a danes se gotovo kaj takega ne upa več. Vladni govornik je bil nedvojbeno opravičen trditi, da Taaffejevo ministerstvo uživa Najvišje zaupanje. Govornik onega središča, na katerega pomoč se je smela zanašati levica, izrekel je vročo željo, naj bi Taaffejevo ministerstvo še dolgo vladalo.

Naj si ogledamo s katerega stališča koli veliko debato, povsodi vidimo, da je vlada finančno in politično, moralčno in parlamentarno pridobila si sijajno zmago nad levičarji!

Razne vesti.

— (Princ v zaporu.) Iz Pariza poroča se sledeča dogodbica: Pred kratkim poklicali so dra. Reyniera k neki ženski, ki je v otročji postelji ležala. Ta spoznavši, da je bolnica v veliki nevarnosti, pošlje svojega slugo še po drugem zdravniku, svojega prijatelja, o kojem je vedel, da je v bližini neke pri neki veselici. Ko pride sluga do dotične hiše, kjer se je drugi zdravnik baval, stopita naenkrat dva elegantno oblečena pospoda k njemu, rekoč: „A ti si tisti, ki prenaša vedno anonimna pisma!“ nakar ga zgrabita ter neseta na voz, ki je na voglu hiše stal. Tu držala sta ga trdno ter popeljala se z njim naravnost k policiji. Dotični uradnik ni bil malo začuden nad celo stvarjo. Poprašal gospoda, kedo da sta, na kar mu eden odgovori: „Jaz sem princ Viktor Napoleon.“ a drugi: „Jaz sem grof Lavalette.“ „Kaj vama je storil ta človek?“ praša dalje uradnik. „Donašal je neki gospej, katero jaz poznam, anonimna pisma,“ odgovori mladi pretezdant. — „In jaz zamorem to spricati,“ pristavi njegov drug. Uradnik razložil je potem gospodoma, da nista imela nikake pravice, tudi če je vse to res, prijemati moža, in zaprl je, da bi se mu ne očitala pristranost, vse tri čez noč. Drugo jutro pride policijski nadzornik in ošteje prav dobro princa in njegovega spremljevalca, ki sta bila zvečer nekoliko natrkana, a sta se bila čez noč

Tolika naravna naivnost pri zalem otroku divje nature me je tako osupnila, da sem lepo Črnogorko na srce stisnil in z nježnim glasom, ker je z veseljem poslušala, vskliknil: „Dà, dà, Milica, ljubim te, rad te imam, zalo dete divje narave, rajši, kakor lastno življenje!“

„To si mi uže dokazal“, meni ona in se nasloni ljubó na moje valovite prsi. „Oj prijatelj, oj, moj predragi Miroslav, kako sem srečna!“

V srci mi je začelo vreti in kipeti in nisem mogel se zdržati, da bi ne bil na té zale rožnorudeče ustnice prvega vročega poljuba pritisnil.

„Me li ne bodeš več zapustil, hočeš li na veke moj biti? O, tak vrzi proč ostudno orožje, pojdi, pojdi z mano! k mojemu očetu in mojemu bratu; zapusti domovino, jaz ti dam drugo, pojdi z mano! in bodi moj mož, varuh in branitelj mojega žitja, moja podpora do hladne gomile. Obotavljaš se? ne ljubiš me toraj odkritosrečno, ako nočeš z mano! O, gorjé mi!“

In vbogo dekle jelo je jokati, in solzé so ji lile v potokih po temnorudečih licih, na katerih so se v večernem solcu kakor biseri lesketale.

(Dalje prihodnjič.)

po polnem streznila. Potem spustili so vse tri. Princ dal je slugi pet sto frankov, da bi molčal. A ta maščeval se je na ta način, da je denar vzel, potem pa vse eno o celem dogodku okolu pravil.

— (Kuga.) Kakor se poroča iz Carigrada, došlo je tja iz Perzije poročilo, da je tam, in sicer v okolici Hamadan nastala kuga. Turška vlada je baje ukrenila potrebne navedbe, da se strašna bolezen ne razširi čez turške meje.

— (Izgubljeni trud.) Gospodičina Lavra: „Zdaj učim svojo papigo uže šest tednov izgovarjati ime Artur, in zdaj, ko to zna, ne zove se moj čestilec nič več Artur, marveč Boštijan!“

Domače stvari.

— (Umirovljenje.) Nj. c. in kr. apostolsko veličanstvo cesar izvolil je z Najvišjim odlokom z dné 27. februarja t. l. deželne sodnije svetovalcu gosp. Ivanu Stuhcu v Celji povodom njegovega prestopa v stalni pokoj odmeriti pokojnino 2400 gold. in pravosodni minister dovolil je potem prestop v stalni pokoj. Gosp. Ivan Stuhc služboval je nad štirideset let.

— (Imenovanje.) Ces. kr. deželni šolski svet imenoval je dosedanjega provizoričnega učitelja v Postojini g. Ivana Okorna definitivnim učiteljem na jednorazrednici v Predvoru, provizoričnega učitelja g. Antona Skalo v Verbovem definitivnim učiteljem na isti jednorazrednici, provizoričnega učitelja g. Štefana Jelenca definitivnim učiteljem v istem kraju in provizorično učiteljico v Postojini gospico Marijo Steiner definitivno učiteljico na štirirazrednici v Postojini.

— (Gosp. Simon Robič.) administrator v Šenturški Gori pri Cerkljah na Gorenjskem, jeden izmed najmarljivejših kranjskih prirodnoznanpcev, bil je zaradi zaslužnega delovanja v prirodnoznanstvu imenovan dopisujočim članom c. kr. geološkega državnega zavoda na Dunaji.

— (Potni troški članov trgovinske zbornice.) Povodom prošnje neke trgovinske zbornice, naj bi se dovolilo, da se v njenim zborničnim članom smejo povrniti potni troški, določilo je c. kr. trgovinsko ministerstvo, da članovi zbornice opravljajo svoj posel brezplačno ter nimajo pravice do odškodnine; vender pa se v posebnih slučajih morejo takim članom, katerim je težko plačati troške, ti povrniti iz zborničnega zaklada.

— (Novi poreško-puljski škof) msgr. Flapp bode prihodnjo nedeljo slovesno nameščen v Poreči.

— (Gregorčičev večer) priredijo udje „Slovstvenega zabavnega večera“ na čast slavnemu pesniku Simonu Gregorčiču danes, 12. marcija, v dvorani ljubljanske čitalnice. Pričakovati je, da bode udeležba jako mnogobrojna, tem bolj, ker se mislijo slavnosti udeležiti tudi zunanji gostje.

— (C. kr. kmetijska družba kranjska.) Iz zapisnika sejo glavnega odbora dné 25. januarja t. l. posnemljemo naslednje: Seji predseduje družbini podpredsednik gosp. Josip Fr. Seunig, navzoči so družbini tajnik g. Gustav Pirc in odborniki: gg. Brus, Detelja, Goll, Jerič, Kastelic, Neveklovski, Robič. — Tajnik Pirc poroča, da je c. kr. kmetijsko ministerstvo ukrenilo od Rantove, na nemško preložene knjige: „Opis najnavadnejih, sadjarstvu škodljivih mrčesov“, 500 iztisov c. kr. deželni vladi prepustiti, 500 iztisov jih ministerstvo samo vzame in 1000 iztisov naroči ministerstvo kmetijski družbi, potom knjigotržtva razpečati. — Prošnja okrajnega šolskega sveta v Št. Vidu pri Cérknici za podporo se zaradi pomanjkanja vsake take zaloge mora odbiti. — Volitev novega odbora pri podružnici v Postojini se na znanje vzame. — Podružnici senožeški se odpiše preveč plačanih 6 gld. — Tajniku se naroči, na podlagi došlih poročil od podružnic izdelati poročilo o vspehu in o izvrševanju deželne postave od 11. februarja 1883, zadevajoče pokončevanje predenice. — Glavni odbor naprosi g. dr. Poklukarja, da blagovoli zastopati društvo pri 3. shodu avstrijskih kmetovalcev, ki bode 28. marcija na Dunaji. — Glavni odbor sklone odposlati na državni zbor peticijo za poddržavljenje severne železnice. — Tajništvu se naroči, potrebno ukreniti,

da se razpiše uže lansko leto dovoljena državna stipendija, ki pa se lansko leto ni mogla oddati. — Gospoda revizorja družbinah računov, Žagarja in Souvana, se sklone naprositi, da pregledata družbine račune — Resolucija g. prof. Linhardta pri letošnjem običnem zboru o subvenciji za šolske vrte se odstopi deželnemu odboru. — V odbor za obdelovanje družbinah vrta se volijo gospodje Detelja, Jerič in Pirc. — Za nova uda se sprejmeta gg. Janez Lukanc, posestnik v Kapli Vasi, in France Blaznik, posestnik v Gorelci.

— (Iz sodnice.) V ponedeljek bili sta pred porotniki dve obravnavi. Pri prvi obravnavi bil je zatožen 15letni pastir Janez Kavčič zaradi poženjanja. Dne 31. januarja 1885 zažgal je v Črnem Vrhu pri Idriji sušilnico za predivo, in sicer iz sovraštva do lastnika te sušilnice, Janeza Bončarja. Začetkom je zločinec tajil dejanje, konečno pa je vender obstal. Bil je obsojen v petletno hudo ječo, poostreno s postom. — Pri popoldanskem obravnavi stal je pred porotniki kmetski fant France Volčič, zatožen zaradi uboja. Zatoženec je v Dravljah pri Ljubljani pri nekem prepiru udaril mizarja Lovrenca Žagarja tako močno z gnojnimi vilami na glavo, da so se vsled te rane pričele Žagarju možgani gnajiti ter je čez 14 dni po pretepu umrl. Zatoženec je bil obsojen v štiri-letno hudo ječo. — V torek dopoldne bil je zatožen pred porotniki kmetski fant Andrej Lužar zaradi uboja. Kmetski fant Lukanec mu je namreč nasvetoval, naj potolče Andreja Puščavca; Lužar udaril je res z motiko Puščavca na glavo tako močno, da je ta vsled rane umrl. Lužar bil je oproščen.

— (Iz zapora ušel) je dne 11. t. m. zjutraj pri okrajni sodnji v Mariboru 19letni Josip Lindl. Do zdaj ubežnika še niso mogli zaslediti, ker ima ponarejene, na drugo ime se glaseče listine.

— (Kaj mi mar je svoboda!) Prijatelj nam piše iz Koroške: Pred štirimi leti prinesel mi je kmet mlado srnico; kupil sem jo od njega, priredil jej prav primerno mehko stanovanje in negoval in pital sem jo z veliko skrbljivostjo. Mala zivalica se me je po polnem privadila; kadar sem prišel domov ter zaklical „Ledica“, prišla je ter se stiskala k meni. Mislim sem uže, da je pozabila po polnem na svoj rojstveni kraj v prosti naravi. Pred tednom dni pa je izginila „Ledica“; slučajno imel sem drugi dan opraviti v gorah in tu sem videl „Ledico“ v družbi s štirimi drugimi srnami. Klical sem jo, čula je moj glas, približala se pa je samo na 50 korakov, potem pa zopet zbežala k svojim družicam. Mislim sem pač, da je nikdar več ne bodem videl. Vender čudo! Čez dva dni prišla je po noči zopet k moji hiši, skočila čez mali zid ter se podala v svoje gotovo jej priljubljeno stanovanje, inako bi pač ne bila odprla se svobodno, kot da bi se jej.

— (Brockhausov legatski list) 1466 do 147. zvezek je ravnokar izišel na svitlo. Na strani 752 do 753 prinaša opis naše Ljubljane, in sicer jako obširno a temeljito, ter obseza celih 107 vrst. V 14. vrsti nahaja se pa ta-le odstavek: „Die Volkssprache ist die slovenische, die Umgangssprache der Gebildeten die deutsche“ (Ljudski jezik je slovenski, občevalni jezik izobražencev nemški).

Iz seje mestnega odbora ljubljanskega.

V Ljubljani, dne 10. marca.

Danes zvečer ob 6. uri imel je mestni odbor sejo. Predsedoval je župan Grasselli, navzočih bilo je 23 mestnih odbornikov. Overovateljema zapisnika imenovana bila sta odbornika Horak in dr. Papež.

Deputacija „Glasbene Matice“ izrazila je županu zahvalo za donesek, katerega je mestni zastop naklonil temu društvu za l. 1885.

Župan naznanja, da je došel od c. kr. deželne vlade dopis, s katerim se naznanja, da je po občinskem zastopu voljeni član c. kr. deželnega šolskega sveta g. profesor Šuklje odpovedal se temu mestu, torej visoko deželno predsedstvo prosi, naj se izvoli nov član.

Mest. odb. dr. Zarnik stavi predlog, naj se ta točka odstavi z današnjega dnevnega reda.

Mest. odb. dr. Bleiweis vitez Trsteniški meni, naj se uže koj danes vrši volitev. — Sprejme se dr. Bleiweisov predlog.

Po kratkem prenehanji seje prične se volitev člana v deželni šolski svet. Izmed oddanih 22 glasov dobil jih je prof. g. Makso Pleteršnik 17 in prof. g. Senekovič 5 glasov.

Mest. odb. Iv. Hribar poroča o mestnem proračunu za leto 1885. Vkupne potrebnosti znašajo 170 159 gld. 20 1/2 kr., dohodki pa 149 519 gld. 18 kr.; torej je primanjkljaja 20 640 gld. 1 1/2 kr., kateri pa se pokrije s prebitkom iz minolega leta.

Mest. odb. Valentinčič stavi predlog, naj bi se po vsej Ljubljani vpeljala plinova razsvetljava, ker je to ceneje. Tako velja plinova svetilnica, katera gorí do 11. ure po noči, na leto 20 gld., svetilnica s petrolejem pa za isti čas 34 gld. S to naredbo bi se gotovo tudi ugodilo prebivalcem v Trnovem in Krakovem. — Pri glasovanju se vsprejme ta predlog.

Podžupan Petričič poroča o splošnem skontrovanju mestnih blagajnic, katero se je vršilo v dan 25. januarja t. l. Pri tem skontrovanju našlo se je vse v najlepšem redu. — Poročilo se vzame v znanje.

Podžupan Petričič poroča, da se sklep mestnega odbora glede 5% doklade k upravnim stroškom za ustanove ni potrdil. — Poročilo se vzame v znanje.

Mest. odb. Gogola stavi v imeni finančnega odseka nasvèt, naj se Ivani Polakovi, siroti umrlega mestnega stavbinskega nadzornika, dovoli triletna miloščina po 60 gld. — Predlog se vzprejme.

Mest. odb. Gogola poroča o letnem računu prve in druge mestne deške ljudske šole. — Poročilo se vzame v znanje.

Mest. odb. Hribar poroča v imeni odseka za olepšavanje mesta, da sta mestna odbornika gg. Bayer in Kollmann, katerima se je naložilo nadziranje Tivolija, stavila predlog, naj bi se skušalo razširiti park pod Tivolijem. — Predlog se vzprejme. Na to se sklone javna seja; potem tajna seja.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 12. marca. Železniški odsek je sklenil glede vseh peticij, katere zadevajo železniško zvezo Trsta z Rudolfovo železnico, potem daljno nje zvezo čez Ture z Giselino železnico, staviti zbornici predlog, naj se peticije izročijo vladi s prošnjo, da prav kmalu državnemu zboru predloži postavni načrt, da se povzdigne kmetijstvo v tostranski državni polovici, posebno pa da se povzdigne trgovišče Trsta.

Dunaj, 11. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja obrtno novelo.

London, 11. marca. Včeraj popoldne imeli se Granville Hartington in Northbrook posvetovanje 6 afganski meji. V dolenji zbornici vprašal je O'Connor, če so vesti o dalnjem prodiranju Rusov v osrednji Aziji resnične. Childers je odgovoril, da nima nikakih informacij.

Hongkong, 11. marca. Francozi polastili so se po petdnevem boji kitajskih postojank ob Kelungu; izgubili so v tem boji 40 mrtvih, 200 je ranjenih.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 12. marca.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	gld. 83.45
„ „ „ srebri	83.90
Zlata renta	108.80
5% avstr. renta	99.20
Delnice narodne banke	866.—
Kreditne delnice	301.30
London 10 lir sterling	124.35
20 frankovec	9.80 ⁵
Cekini c. kr.	5.81
100 drž. mark	60.55

Tuji.

Dne 11. marca.

Pri Maliči: Deutsch, Kummel, Lutowsky, Haas, Zankel, Fuchs, trgovci, z Dunaja.

Pri Slonu: Weiss, Kaš, Braun, trgovci, z Dunaja. — Barač, fabriški vodja, z Reke. — Stamfer, učitelj, iz Trebovelj.

Pri Južnem kolodvoru: Rossi, trgovec, iz Trsta. — Pri Avstr. carji: Bučkop, zasebnik, iz Trsta. — Ložnik, zasebnica, iz Kelše.

Umrli so:

Dne 9. marca. Terezija Dressler, dobavnikova vdova, 70 l., Kolodvorske ulice št. 31, plučno otrpjenje.

Dne 11. marca. Fran Pelko, čevljarjev sin, 8 l., Poljanska cesta št. 17, jetika. — Marija Paiss, brusárjeva soproga, 60 l., Poljanska cesta št. 13, jetika.

Tržne cene.

V Ljubljani, 11. marca.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 25 kr., domače 6 gld. 83 kr.; reš 5 gld. 53 kr.; ječmen 5 gld. 20 kr.; oves 3 gld. 25 kr.; ajda 4 gld. 71 kr.; proso 5 gld. 85 kr.; turšica 5 gld. 53 kr.; 100 kilogramov krompirja 3 gld. 20 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 94 kr., salo po 82 kr., špeh po 54 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 85 kr., jajce 2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 62 kr., svinjini 54 kr., drobniško po 38 kr., — Piške po 50 kr., golob. 18 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 87 kr., slame 1 gld. 78 kr. Seženj trdih drv 8 gld. 20 kr.; mehkih 5 gld. 60 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišči) 24 gld., belo 20 gld.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
11. marc.	7. zjutraj	742.36	— 0.4	vzh. sr.	d. js.	
	2. pop.	742.50	4.4	„	jasno	0.00
	9. zvečer	743.48	0.0	„	„	

Novo zidana hiša

s štirimi sobami in dvema kleti, kuhinjo in vežo, z opekami krita, je na prodaj. Pred hišo, ki se nahaja blizu farne cerkve v Dolu (Lustthal), je štirna s prav dobro in zdravo vodó. V hiši se nahaja c. kr. pošta, luterija, trafika in mesarija. Drazbena cena je 1500 gld. Hiša je za vsako kupčijo pripravna. Zraven je tudi kozolec z 11 okni in njiva z 4 merniki posevke, katera se ceni na 600 gld., torej vse skup 2100 gld. — Kdor hoče hišo kupiti, naj pride dne 23. marca dopoldne ob 10. uri v Dol (Lustthal) št. 15, kjer se bode na javni dražbi prodajala. (32) 3—1

Predsodki

in sumničenja naj še tako ovirajo — pravo dobro vender prodira! Da je to istina, dokazuje vedno večje povpraševanje po pristnem „Anker-Pain-Expeller“. To staroznano, osvedočeno domače zdravilo rabi večini rodbin kot najučinkujoče tretje zoper protin, revmatizem in trganje itd., ter ga vsakdo, kdor se je uže posluževal tega zdravila, priporočeval dalje iz hvaležnosti. Kdor se iz svoje lastne skušnje hoče prepričati o istinitosti tu omenjenega zdravila, blagovoli naj uljudno zahtevati izrecno „Richterjev Anker - Pain - Expeller“ in naj ne vzprejemlje ponarejanj. Skoro v vseh lekarnah se prodaja ta lek po 40 in 70 kr. F. Ad. Richter in drug, Dunaj. — Glavna zaloga: Lekarna „pri zlatem levu“, Praga; Nikolajev trg št. 7. (23) 5—2

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-
lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova
knjižarna v Ljubljani.